

ПАРЛАМЕНТАРНА АСАМБЛЕЯ НА СЪВЕТА НА ЕВРОПА

РЕЗОЛЮЦИЯ 1481 (2006)

Необходимост от международно осъждане престъпленията на тоталитарните комунистически режими

1. Парламентарната асамблея се позовава на резолюцията си 1096 (1996) за мерките за разграждане на наследството на бившите комунистически тоталитарни системи.
2. Тоталитарните комунистически режими, които управляваха в Централна и Източна Европа през последното столетие, и които все още са на власт в няколко страни по света, са се характеризирали, без изключение, с тежки нарушения на човешките права. Нарушенията са варирали в зависимост от културата, страната и историческия период и са включвали индивидуални и колективни убийства и екзекуции, смърт в концентрационни лагери, умираше от глад, депортации, изтезания, робски труд и други форми на масов физически терор, преследвания на етническа и религиозна основа, нарушения на свободата на съвестта, мисълта и изразяването, на свободата на пресата, а също липса на политически плурализъм.
3. Престъпленията са били оправдавани в името на теорията на класовата борба и принципа на диктатурата на пролетариата. Интерпретацията на тези два принципа е узаконявала "елиминирането" на хора, които са били смятани за вредни за построяването на ново общество и, като такива, за врагове на тоталитарните комунистически режими. Огромен брой от жертвите във всяка страна са били самите нейни граждани. Такъв е бил случаят специално с народите от бившия Съветски съюз, които далеч превишават другите народи по брой на жертвите.
4. Асамблеята признава, че въпреки престъпленията на тоталитарните комунистически режими, някои европейски комунистически партии са допринесли за постигане на демокрация.
5. Падането на тоталитарните комунистически режими в Централна и Източна Европа не е било последвано във всички случаи от международно разследване на извършените от тях престъпления. Освен това извършителите на тези престъпления не са били дадени под съд от международната общност, както беше случаят с ужасните престъпления, извършени от националсоциализма (нацизма).
6. Вследствие на това познанието на обществото за престъпленията, извършени от тоталитарните комунистически режими, е много слабо. Комунистическите партии са легални и активни в някои страни, дори в някои случаи не са се дистанцирали от престъпленията, извършени от тоталитарните комунистически режими в миналото.

7. Асамблеята е убедена, че познаването на историята е едно от предварителните условия за избягване на подобни престъпления в бъдеще.

Още повече че моралната оценка и осъждането на извършените престъпления играят важна роля за възпитаването на младите поколения. Ясната позиция на международната общност за миналото може да бъде ориентир за бъдещите им действия.

8. Освен това Асамблеята вярва, че жертвите на престъпленията, извършени от тоталитарните комунистически режими, които са още живи или семействата им, заслужават съчувствие, разбиране и признание за техните страдания.

9. Тоталитарни комунистически режими все още са действащи в някои страни по света и престъпления продължават да се извършват. Придържането към национални интереси не трябва да пречи на страните за съответстващо критикуване на сегашните тоталитарни комунистически режими. Асамблеята остро осъжда всички тези нарушения на човешките права.

10. Дебатите и осъжданията, които досега са ставали на национално равнище в някои страни членки на Съвета на Европа, не могат да освободят международната общност от задължението да заеме ясна позиция за престъпленията, извършени от тоталитарните комунистически режими. Тя има морално задължение да направи това незабавно.

11. Съветът на Европа е подходящо място за такива дебати на международно равнище. Всички бивши европейски комунистически страни, с изключение на Беларус, сега са негови членки и защитата на човешките права и върховенството на закона са основни ценности, зад които той стои.

12. Ето защо Парламентарната асамблея остро осъжда тежките нарушения на човешките права, извършени от тоталитарните комунистически режими, и изразява съчувствие, разбиране и признание към жертвите на тези режими.

13. Освен това тя призовава всички комунистически и посткомунистически партии в страните членки, които досега не са преценили историята на комунизма и своето минало, да се дистанцират ясно от престъпленията, извършени от тоталитарните комунистически режими, и недвусмислено да ги осъдят.

14. Асамблеята вярва, че тази ясна позиция на международната общност ще проправи пътя за по-нататъшно помирение. Освен това тя насърчава историците по света да продължават изследванията, насочени към обективното установяване на случилото се.

Текстът е приет от Асамблеята на 25 януари 2006 г. (5-о заседание)